

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/33/2021
Identifikačné číslo spisu: 7119205082
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7119205082.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: JUDr. Ondrej Gajdošech, Krmanova 14, 040 01 Košice, správca úpadcu SMZ Kunová Teplica, s.r.o., v konkurze, so sídlom Kunova Teplica 197, 049 32, IČO: 36 193 810, zastúpený: Vášiv & Partners s.r.o., so sídlom Murgašova 3, Košice - mestská časť Staré Mesto 040 01, IČO: 47 238 836, proti žalovanému: Loacker Recycling, s.r.o., so sídlom Cesta do Hanisky 11, Košice 040 15, IČO: 35 913 851, zastúpený: Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, Košice - mestská časť Staré Mesto 040 01, IČO: 36 863 017, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 30Cb/3/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4CoKR/19/2020-173 zo dňa 13. októbra 2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 29. januára 2020 č. k. 30Cb/3/2019-134 určil, že právne úkony úpadcu SMZ Kunová Teplica, s.r.o., a to: hotovostná úhrada faktúry č. 1710011 vo výške 2.500,- eur, zo dňa 16.1.2017, hotovostná úhrada faktúry č. 1710044 vo výške 2.500,- eur, zo dňa 31.1.2017, hotovostná úhrada faktúry č. 1710080 vo výške 2.500,- eur, zo dňa 16.2.2017, hotovostná úhrada faktúry č. 1710113 vo výške 2.500,- eur, zo dňa 28.2.2017, hotovostná úhrada faktúry č. 1710128 vo výške 2.500,- eur, zo dňa 8.3.2017, hotovostná úhrada faktúry č. 1710184 vo výške 2.500,- eur, zo dňa 25.4.2017, sú voči konkurzným veriteľom úpadcu právne neúčinné. Žalovanému súd prvej inštancie uložil povinnosť zaplatiť do všeobecnej konkurznej podstaty úpadcu SMZ Kunová Teplica, s.r.o., peňažnú náhradu vo výške 15.000,- eur. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnej výške 100 %, ktorú bol povinný nahradiť žalovaný.

2. V odôvodnení uviedol, že Uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 30K/20/2017 zverejneného v OV č. 90/2018 zo dňa 11.5.2018 bol vyhlásený konkurz na SMZ Kunová Teplica, s.r.o., a za správcu bol ustanovený JUDr. Ondrej Gajdošech. Úpadca uhradil v dňoch 16.1.2017, 31.1.2017, 16.2.2017, 28.2.2017, 8.3.2017, 25.4.2017 faktúry, každú v sume 2.500,- eur, hoci v čase ich úhrady mal viaceré nesplnené záväzky po lehote splatnosti voči mnohým veriteľom, ktorých pohľadávky bol povinný uspokojiť podľa schváleného reštrukturalizačného plánu, napr. Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. pohľadávka v sume 7.261,91 eur splatná 12.12.2016, PROMET SLOVAKIA s.r.o., pohľadávka v sume 12.750,48 eur splatná 6.8.2015, PapikFerenc, pohľadávka v sume 140.980,63 eur, ktorej splatnosť nastávala priebežne v roku 2015. Uvedení veritelia si svoje pohľadávky prihlásili do konkurzného konania voči úpadcovi a keďže neboli popreté, považovali sa za zistené. Úpadca v čase vykonania odporovaného právneho úkonu nevykonával žiadnu podnikateľskú činnosť a pri zachovaní odbornej starostlivosti si musel byť vedomý, že príjem z ním vykonávanej činnosti nebude postačovať na plnenie reštrukturalizačného plánu. Napriek tomu nepodal úpadca bezodkladne návrh na vyhlásenie konkurzu a majetok nepoužil na kolektívne a pomerné uspokojenie pohľadávok všetkých svojich veriteľov. Z účtovných závierok úpadcu bolo zrejmé, že jeho vlastné imanie sa dlhodobo pohybovalo v záporných číslach.

3. Súd prvej inštancie zistil, že odporované právne úkony boli vykonané v období jedného roka pred začatím konkurzného konania a lehota na podanie odporovacej žaloby uplynula dňa 12.5.2019. Žalobca preukázal, že úpadca uhradil namietané faktúry prevodom z účtu, resp. vkladom na účet žalovaného, čo sporné nebolo. Žalovaný neuniesol v spore dôkazné bremeno, nepredložil žiadne dôkazy ako prostriedky procesnej obrany a k žalobe sa nevyjadril. Keďže skutkové tvrdenia žalobcu neboli žalovaným výslovne popreté, súd tieto s poukazom na § 151 Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C. s. p.“) považoval za nesporné. Vzhľadom k uvedenému súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a preto jej v celom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p., a žalobcovi, ktorý mal plný úspech vo veci priznal náhradu účelne vynaložených trov.

4. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom z 13. októbra 2020, sp. zn. 4CoKR/19/2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny. Žalobcovi priznal proti žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd sa s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu stotožnil a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že prostriedky procesnej obrany o uplatnenom hmotnom práve o odporovateľnosti právneho úkonu úpadcu v prospech žalovaného mohol žalovaný uplatniť už v konaní na súde prvej inštancie v rámci zákonnej koncentrácie konania podľa § 182 C. s. p., do skončenia dokazovania na súde prvej inštancie. Sám žalovaný uviedol, že nedbalosťou pracovníka žalovaného nepodal vyjadrenie k žalobe a nezúčastnil sa na nariadenom pojednávaní. Odvolací súd uviedol, že nedbalosť strany sporu nie je dôvodom na uplatnenie novôt v odvolacom konaní podľa § 366 ods. 1 písm. d) C. s. p., a preto neprihliadol na nové skutočnosti uvádzané žalovaným. Preto tvrdenia žalovaného, že predmetný právny úkon nie je odporovateľným právnym úkonom, boli skutkovými tvrdeniami a teda novotami v odvolacom konaní. Ak ich žalovaný neuplatnil pred súdom prvej inštancie, nemohol ich súd skutkovo hodnotiť a ani podriaďiť pod zodpovedajúcu právnu normu. Súd prvej inštancie mohol vychádzať len z tvrdení žalobcu a listín, ktoré predložil. Okresný súd tak v konaní procesne postupoval v súlade s § 151 ods. 1 C. s. p., a dospel k správne mu záveru, že predmetný právny úkon je odporovateľný právny úkon. Odvolací súd k samotnému hmotnoprávnemu nároku - určenie odporovateľnosti právneho úkonu a k odvolacím dôvodom žalovaného uviedol, že z tvrdení žalobcu v žalobe nevyplýva, že predmetný právny úkon je odporovateľný preto, že by úpadca uhradil pre žalovaného pohľadávku, ktorá sa mala stať splatnou až vyhlásením konkurzu dňa 11.5.2018, ale že inak zvýhodnil žalovaného. Z ustanovenia § 59 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii vyplýva, že zvýhodňujúcim právnym úkonom je právny úkon, ktorým dlžník úplne alebo z časti splnil peňažnú pohľadávku inak splatnú až vyhlásením konkurzu, ale aj právny úkon, ktorým inak neodôvodnene zvýhodnil svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom. V prejednávanej veci išlo o zvýhodňujúci právny úkon úpadcu ako dlžníka vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi v tom, že úhradou touto už splatnou pohľadávkou pred začatím konkurzného konania, úpadca zvýhodnil žalovaného ako svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom, ktorým neuhradil taktiež v tom

čase už splatné pohľadávky. Ak žalovaný tvrdil, že súd prvej inštancie nemal II. výrokom napadnutého rozsudku uložiť žalovanému povinnosť vrátiť odporovaným právnym úkonom prijatú sumu 15.000,- eur do všeobecnej konkurznej podstaty úpadcu, uvedené tvrdenie nepovažoval odvolací súd za dôvodné. Poukázal na § 63 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii a uviedol, že ak bolo rozhodnutím súdu vyslovené, že určitý právny úkon je neúčinný a išlo o právny úkon, ktorým bola splnená určitá peňažná pohľadávka pre veriteľa, možno sa domáhať, aby veriteľ vrátil takéto plnenie do konkurznej podstaty, ak bol zvýhodnený oproti iným konkurzným veriteľom. Preto súd prvej inštancie mohol podľa návrhu žalobcu rozhodnúť v jednom rozsudku aj o povinnosti žalovaného vrátiť toto plnenie z neúčinného právneho úkonu do konkurznej podstaty. Táto objektívna kumulácia nárokov nebola vylúčená ani ustanovením § 137 C. s. p., ani § 59 a § 63 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Súd prvej inštancie tak rozhodol správne. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 C. s. p.

5. Rozsudok odvolacieho súdu napadol včas dovolaním žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) a to z dôvodu podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) C. s. p., teda z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

6. Dovolateľ úvodom popísal priebeh konania. Právnu otázku, od riešenia ktorej záviseli rozhodnutia súdov konkretizoval nasledovne: Je splnenie záväzku jedného z veriteľov, ak k nemu došlo počas úpadku dlžníka, zvýhodňujúcim právnym úkonom v zmysle § 59 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., aj keď nešlo o peňažnú pohľadávku splatnú až vyhlásením konkurzu? Uviedol, že s poukazom na § 59 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., odvolací súd zodpovedal uvedenú otázku tak, že ak dlžník uspokojí peňažnú pohľadávku svojho veriteľa v čase pred začatím konkurzného konania, hoci nešlo o pohľadávku inak splatnú až vyhlásením konkurzu, založí tým vždy jeho zvýhodňujúcu povahu, ak pohľadávky iných veriteľov uspokojené neboli. Uvedený výklad považoval dovolateľ za nesprávny, keď plnenie z bežných obchodných vzťahov by bolo zaťažené právnou neistotou, či v nasledujúcom období nedôjde náhodou k začatiu konkurzného konania. Znamenalo by to, že v danom období by spoločnosti čeliace ťažkostiam nemohli nakupovať, nakoľko v prípade platieb dodávateľom by išlo, podľa logiky odvolacieho súdu, o zvýhodňujúce právne úkony. Dovolateľ uviedol, že bola pre neho objektívne nezistiteľná skutočnosť, že úpadca mal aj iných veriteľov, ktorých nároky neboli uspokojené. Tvrdil, že kým sa nezačne konkurzné konanie voči dlžníkovi, nikto nemôže spoľahlivo zistiť, či jeho zmluvný partner má aj iné záväzky súkromnoprávnej povahy a v akom rozsahu, okrem iného pretože neexistuje žiaden zdroj alebo databáza tohto typu informácií. Voči úpadcovi rozhodne dovolateľ nevyvíjal žiadnu aktivitu, aby boli jeho záväzky uhradené. Závery odvolacieho súdu považoval dovolateľ za neudržateľné aj z dôvodu, že solučnému úkonu dlžníka priznal účinky zvýhodňujúceho konania v rozpore s výslovnou reglementáciou. Ustanovenie § 59 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., predstavuje právnu normu s alternatívne formulovanou zloženou hypotézou, kde prvá možnosť je „splnenie peňažnej pohľadávky inak splatnej až vyhlásením konkurzu“. Namietal, že žalobca nepredniesol žiadne relevantné tvrdenia. Uvedený argument dovolateľa bol odvolacím súdom odmietnutý s poukazom na „iné zvýhodnenie veriteľa oproti iným veriteľom“ v zmysle záverečnej časti ustanovenia § 59 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. Dovolateľ tvrdil, že uvedené odporuje gramatickému výkladu - zákonodarca explicitne popísal solúciu ako jeden z možných druhov zvýhodňujúceho konania, pričom ju spojil s podmienkou „pohľadávky inak splatnej až vyhlásením konkurzu“. Ďalej uviedol, že odvolací súd neoznačil inú špecifickú okolnosť týkajúcu sa zaplatenia faktúr žalovaného, ktorá by konaniu dlžníka dávala negatívnu kvalitu ako predčasná úhrada pohľadávok inak splatných až vyhlásením konkurzu. Podľa dovolateľa bola solúcia posúdená ako zvýhodňujúca preto, že dlžník mal v rozhodnom čase viac veriteľov. Mal za to, že predmetom prieskumu malo byť posúdenie, či pohľadávka bola inak splatná až vyhlásením konkurzu, teda súd mal skúmať splatnosť faktúr žalovaného, čo však neurobil, nakoľko aplikoval nesprávnu časť hypotézy právnej normy („inak neodôvodnene zvýhodnil svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom“) namiesto „úplne alebo sčasti splnil peňažnú pohľadávku inak splatnú až vyhlásením konkurzu“.

7. Ako druhú dovolaciu otázku dovolateľ nastolil, či možno v konkurze úspešne odporovať právnomu úkonu, ak ním nedošlo k zmenšeniu majetku dlžníka. Poukázal na judikatúru najvyššieho súdu tvrdiac, že sa súde nižších inštancií od nej v danom prípade odklonili. Poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Obo/32/2010, v ktorom sa uvádza, že jednou z podmienok odporovateľnosti je, že právnym úkonom dlžníka musí dôjsť k ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa. Obdobne tak vyplývalo aj z rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/198/2010 a sp. zn. 2Obdo/69/2012. Ďalej poukázal aj na závery rozsudku Českého najvyššieho súdu sp. zn. 30Cdo/2435/2006. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že ukrátenie pohľadávky konkurzného veriteľa nebolo nevyhnutne spojené so zmenšením majetku, ktoré tak nemalo byť podmienkou zákonnej hypotézy. Dovolateľ tvrdil, že zmenšenie majetku bolo opakovane uznané ako podmienka odporovateľnosti a odvolací súd sa ním nezaoberal, hoci žalovaný namietal nepreukázanie zmenšenia majetku úpadcu. Uvedené tak zakladalo nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozsudku odvolacieho súdu, čím boli porušené práva žalovaného, najmä právo na spravodlivé súdne konanie. Práve žalobca neunesol dôkazné bremeno o preukázaní zmenšenia majetku dlžníka a preto malo byť rozhodnutie vydané v jeho neprospech. Uvedené však zostalo mimo záujmu súdov. Vzhľadom na uvedené podľa dovolateľa došlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, ktorá vždy vyžaduje zmenšenie majetku dlžníka. Nesprávnosť právneho posúdenia v danom prípade spočívala v tom, že zmenšenie majetku sa nevyžaduje a preto nejde o skutočnosť, ktorá by bola významná z hľadiska procesných povinností žalobcu.

8. Dovolateľ namietal aj ďalšie procesné pochybenia, ktorými došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď s odvolacími námietkami žalovaného sa odvolací súd „poľahky“ uspokojil s argumentom o ich neskorom uplatnení. Zdôraznil, že si bol vedomý zlyhania pri spracovaní procesných úkonov súdu prvej inštancie, avšak nesúhlasil so záverom odvolacieho súdu, že v odvolaní uplatnil neprípustné procesné novoty. Trval na tom, že v odvolaní žiadne novoty neprodukoval. Neuplatňoval žiadne prostriedky procesnej obrany, iba poukázal, ktoré prostriedky procesného útoku mali byť nevyhnutne prezentované žalobcom, čo sa nestalo. Opätovne poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 246/2019, v ktorom uviedol, že ani pasivita žalovaného nemôže rezultovať do povinnosti súdu „priznať akýkoľvek uplatnený nárok“. S ohľadom na uvedené sa preto v podanom odvolaní dožadoval starostlivej previerky, či boli žalobcom riadne vnesené a súdom prvej inštancie riadne zhodnotené všetky skutočnosti, ktoré vyžaduje hypotéza aplikovateľnej právnej normy, ktorá bola použitá na meritórne posúdenie prípadu. K porušeniu práva na spravodlivý proces tak podľa dovolateľa došlo tým, že rozhodujúce skutočnosti neboli žalobcom ani tvrdené, ani inak zistené, ale boli „vyfabulované“ výlučne z chýbajúceho popierajúceho prejavu. Tiež tvrdil, že došlo k porušeniu § 382 C. s. p., a to neumožneniu vyjadrenia k odlišnej právnej kvalifikácii žalobného skutku zo strany odvolacieho súdu. Hoci súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 59 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., neuviedol, ktorú skutkovú podstatu použil. Uvedené sa stalo až na úrovni odvolacieho súdu, ktorý však neumožnil žalovanému sa k uvedenému vyjadriť. V danom prípade išlo o prekvapivé rozhodnutie, keďže až z rozhodnutia odvolacieho súdu sa dozvedeli, ktorá zložka hypotézy právnej normy v § 59 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., bude aplikovaná. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Žalobca sa k dovolaniu vyjadril podaním zo dňa 16.3.2021 a vyslovil pochybnosti o prípustnosti dovolacieho dôvodu k prvej právnej otázke nastolenej dovolateľom. Tvrdil, že sa domáhal určenia neúčinnosti právneho úkonu, keďže dlžník neodôvodnene zvýhodnil žalovaného na úkor ostatných veriteľov a nie, že došlo k zaplateniu pohľadávky inak splatnej až vyhlásením konkurzu. Rovnako ani súd prvej inštancie netvrdil, že žalovaný bol zvýhodnený práve týmto spôsobom. S uvedenou otázkou sa odvolací súd vysporiadal v bodoch 29. až 31. rozsudku. Okrem toho, dovolateľom nastolená otázka nebola rozhodujúca pre žiaden z výrokov napadnutého rozsudku. Poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/31/2020, v ktorom sa uvádza: „Z uvedeného vyplýva, že aby mohol byť určitý právny úkon dlžníka posúdený ako zvýhodňujúci právny úkon, musí ho dlžník uskutočniť so svojim veriteľom na úkor iných veriteľov, v dôsledku čoho nie je možné uspokojiť v konkurze prihlásené pohľadávky ostatných veriteľov v celom rozsahu. Ďalšou podmienkou je, aby tento právny úkon dlžníka spôsobil jeho úpadok, alebo bol už uskutočnený v čase jeho úpadku. Ak sú tieto predpoklady splnené, je naplnený dôvod pre vyhovieť žalobe správcu so všetkými dôsledkami s tým spojenými.“ Uvedeným

boli zadefinované podmienky, pri naplnení ktorých bolo nevyhnutné právny úkon posudzovať ako zvýhodňujúci. Preto žalobca vyslovil presvedčenie, že otázka č. 1 nebola spôsobilá založiť prípustnosť dovolania. Argumentácia dovolateľa o absurdnom výklade § 59 zákona č. 7/2005 Z. z., bola podľa žalobcu v rozpore so základným princípom insolvenčného práva a to princípom pomerného uspokojovania veriteľov. K druhej dovolateľom nastolenej otázke žalobca uviedol, že ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu netvoria všetky rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ale len tie, ktoré boli zverejnené ako súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. K rozhodnutiam, na ktoré dovolateľ poukázal, neuviedol, či boli uverejnené v zbierke a preto sa žalobca domnieval, že tomu tak nebolo. Rozhodnutie sp. zn. 5Obo/32/2010 nebolo rozhodnutím najvyššieho súdu ako dovolacieho, ale ako odvolacieho súdu a preto nemožno oň opierať dovolanie a rozhodnutie sp. zn. 2Obdo/69/2012 sa týkalo určenia neúčinnosti právneho úkonu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k uvedenému dovolateľ nepreukázal naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p. Opätovne žalobca pritom poukázal na obsah rozhodnutia sp. zn. 3Obdo/31/2020, ktoré malo potvrdiť jeho právnu argumentáciu. Tvrdenie žalovaného o tom, že napadnutým právnym úkonom nedošlo k zmenšeniu majetku bolo tvrdením skutkovým. Jednalo sa o prostriedok procesnej obrany, ktorý nebol uplatnený pred súdom prvej inštancie a preto ho nebolo možné použiť v odvolacom konaní, nie to ešte pred dovolacím súdom. K tvrdeniam dovolateľa o postupe odvolacieho súdu v rozpore s § 382 C. s. p., žalobca uviedol, že súd prvej inštancie posúdil vec podľa § 57 ods. 1, § 59 ods. 1 a 3 zákona č. 7/2005 Z. z., a poukázal aj na odôvodnenie odvolacieho rozsudku v bode 30., z ktorého vyplýva, že súdy nemali pochybnosť o tom, že sa právny úkon posudzuje ako iné zvýhodnenie žalovaného ako veriteľa úpadcu oproti iným veriteľom a že vec posúdili podľa tých istých právnych predpisov. Žiadne nové právne posúdenie veci odvolacím súdom sa nestalo. Záverom navrhol, aby dovolací súd odmietol dovolanie a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu, prípadne aby dovolanie zamietol.

10. K vyjadreniu žalobcu predložil žalovaný vyjadrenie podaním zo dňa 28. apríla 2021. Nesúhlasil s vyjadrením žalobcu k prvej nastolenej dovolacej otázke a uviedol, že nebola pochybnosť o tom, že úkonom, ktorého odporovanie bolo predmetom sporu, bolo splnenie záväzku úpadcu voči žalovanému na zaplatenie kúpnej ceny za dodaný tovar, teda išlo o solučný úkon. Namietal nesprávne právne posúdenie, keď úhrada faktúr úpadcu bola solučným úkonom a nesprávne súdmi podriadená pod hypotézu právnej normy § 59 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., a skutkovú podstatu „iné neodôvodnené zvýhodnenie veriteľa“. Tvrdil, že ak išlo o solučný úkon, jeho odporovanie prichádzalo do úvahy iba za splnenia dodatočnej podmienky „pohľadávky inak splatnej až vyhlásením konkurzu“. Otázkou č. 1 sa tak dovolateľ pýtal, či solučný úkon môže byť predmetom odporovania sám osebe, bez splnenia podmienky „pohľadávky inak splatnej až vyhlásením konkurzu“. Na uvedenú otázku odpovedal odvolací súd kladne, bez prihliadnutia na argumentáciu žalovaného. Mal za to, že išlo o otázku kľúčovú, so zásadným významom pre výsledok sporu. Žalovaný sa ohradil k tvrdeniam žalobcu o jeho nespravodlivom konaní vo vzťahu k ostatným veriteľom a uviedol, že tovar pre úpadcu dodával v predstihu a nemal vedomosť o iných veriteľoch, v dôsledku ktorých skutočností by sa na neho nemalo prihliadať ako na zvýhodňujúceho príjemcu. Argumentáciu žalobcu o pomernom uspokojovaní veriteľov považoval žalovaný za nezlučiteľnú s bežnou ekonomickou realitou. Poukázal na to, že v kríze je hlavnou úlohou a povinnosťou obchodnej spoločnosti urobiť všetko potrebné na jej prekonanie, čo však nebolo možné bez riadneho plnenia zmluvných záväzkov. Predstava žalobcu o automatickej odporovateľnosti solučného úkonu z dôvodu plného uspokojenia jedného z veriteľov, ktoré nebolo uspokojením pohľadávky inak splatnej až vyhlásením konkurzu, bola neudržateľná. Uvedený právny záver súdov nižších inštancií tak považoval za nesprávny. Ďalej nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že do pojmu ustálená rozhodovacia prax patria len rozhodnutia zverejnené v zbierke a poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017. V kontexte rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 8/2020 a sp. zn. I. ÚS 51/2020 uviedol, že má prednosť materiálne posúdenie, či určitá otázka právne významná je naozaj ustálená riešená najvyššími súdnymi autoritami a či odklon od nej bol náležite zdôvodnený, pred uplatňovaním prepriato formalistických výhrad, ktoré prezentoval aj žalobca. Poukázal na existenciu podmienky odporovateľnosti a to ukrátenie veriteľa (zmenšenie majetku úpadcu). Preto ak odvolací súd vyslovil, že otázka zmenšenia majetku úpadcu v dôsledku vykonania odporovaného úkonu nemala byť predmetom dokazovania, odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu. Za absurdné považoval

žalovaný tvrdenia žalobcu, že zmeškal uplatnenie skutkového tvrdenia o nezmenšení majetku úpadcu. Bremeno tvrdenia a dôkazu ohľadom tvrdenia o zmenšení majetku tak zaťažovalo žalobcu, ktorý sa však netajil, že na splnenie uvedenej podmienky neprodukoval žiadne skutkové tvrdenia a dôkazy. Uvedeným sa nezaoberali ani súdy, v dôsledku čoho došlo z ich strany k pochybeniu. Naďalej navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.), skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania (§ 443 C. s. p.).

12. V zmysle § 419 C. s. p., je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

13. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) a zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a b) C. s. p.

14. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/1/2018, ktorý uviedol, že kumulácia dovolacích dôvodov podľa § 420 a § 421 C. s. p., je prípustná.

15. Podľa § 420 písm. f) C. s. p., je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. Túto vadu videl v tom, že rozhodujúce skutočnosti neboli ani žalobcom tvrdené, ani inak zistené, ale boli „vyfabulované“ výlučne zo žalovaného chýbajúceho popierajúceho prejavu. Tiež tvrdil, že došlo k porušeniu § 382 C. s. p., nakoľko rozsudok súdu prvej inštancie neobsahoval presnú konkretizáciu právnej normy, pod ktorú bol subsumovaný skutkový základ žaloby, pričom k spresneniu došlo až na úrovni rozsudku odvolacieho súdu, ktorý mal žalovanému umožniť sa vyjadriť k takej právnej kvalifikácii. Tiež namietal nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k skúmaniu základnej podmienky odporovateľnosti právnych úkonov a to zmenšenie majetku dlžníka.

17. Dovolací súd k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p., uvádza, že relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa tohto ustanovenia sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov.

18. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f) C. s. p., zakladá prípustnosť a zároveň aj dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa chápe nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou SR. Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry k § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p., a judikatúry ÚS SR) sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných práv, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia, avšak nie samotné

rozhodnutie súdu vo veci a ani jeho odôvodnenie, funkciou ktorého je vysvetliť podstatné dôvody, so zreteľom na ktoré súd vo veci rozhodol.

19. Dovolateľ za nesprávny procesný postup považoval to, že odvolací súd neprihliadol na námietky žalovaného uplatnené v odvolacom konaní, hoci z obsahu s vecou súvisiaceho súdneho spisu vyplývalo, že žalovaný sa na výzvu súdu nevyjadril k žalobe a na pojednávanie nariadené súdom prvej inštancie sa nedostavil, hoci uvedené písomnosti mu boli doručené. Súčasne žalovaný uviedol, že v dôsledku zlyhania ľudského faktora došlo k pochybeniu pri evidencii a spracovaní súdnych písomností. K uvedenému odvolací súd uviedol, že prostriedky procesnej obrany ohľadom odporovateľnosti právneho úkonu mohol žalovaný uplatniť už v konaní na súde prvej inštancie v rámci zákonnej koncentrácie konania podľa § 182 C. s. p., do skončenia dokazovania. Uplatnenie novôt v odvolacom konaní podľa § 366 ods. 1 C. s. p., však nebolo možné, nakoľko dôvodom na ich uplatnenie bola nedbalosť žalovaného.

20. Dovolací súd poukazuje na to, že z ustanovenia § 366 ods. 1 C. s. p. vyplýva, ktoré podmienky musia byť splnené, aby odvolací súd prihliadol na novoty uplatnené stranou v odvolacom konaní, pričom v danom prípade ani jedna z uvedených podmienok splnená nebola. Bolo zrejmé, že žalovaným uplatnené tvrdenia o nepreukázaní zmenšenia majetku dlžníka v spore o odporovateľnosti právneho úkonu sa netýkali ani procesných podmienok a ani vylúčenia sudcu. Súčasne ich odvolateľ mohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie a to, ak by sa vyjadril k žalobe alebo zúčastnil nariadeného termínu pojednávania vo veci. Nedbalosť pracovníka žalovaného pri spracovaní súdnych zásielok nebola dôvodom pre uplatnenie novôt v odvolacom konaní. V neposlednom rade tvrdenie žalovaného o nepreukázaní zmenšenia majetku dlžníka nemohlo priniesť iné rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na uvedené dovolací súd nezhliadol vadu konania podľa § 420 písm. f) C. s. p.

21. K námietke dovolateľa týkajúcej sa porušenia § 382 C. s. p., keď súd prvej inštancie síce citoval § 59 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., avšak neuviedol konkrétnu skutkovú podstatu odporovateľnosti, pričom k jej konkretizácii došlo až na úrovni odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že z obsahu podanej žaloby vyplývalo, pod ktoré zákonné ustanovenie a ktorú hypotézu právnej normy žalobca subsumoval uplatnený nárok. Obdobne aj z rozsudku súdu prvej inštancie bolo zrejmé, ktoré zákonné ustanovenia v spore aplikoval. Uvedené zákonné ustanovenia aplikoval aj odvolací súd, ktorý súčasne bližšie konkretizoval, ktorú skutkovú podstatu z ustanovenia § 59 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., aplikoval. Vzhľadom na uvedené bolo zrejmé, že odvolací súd nepoužil inú právnu normu ako súd prvej inštancie a preto nebolo nutné, aby postupoval v zmysle § 382 C. s. p. V jeho postupe tak dovolací súd nezhliadol vadu podľa § 420 písm. f) C. s. p.

22. V súvislosti s námietkou týkajúcou sa nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti rozhodnutia súdov nižších inštancií vo vzťahu k nepreukázaniu zmenšenia majetku dlžníka ako predpokladu pre úspešné odporovanie právnomu úkonu dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016 a ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

23. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 C.s.p., je nepreskúmateľné.

24. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti (viď napr. I. ÚS 317/2015, II. ÚS 578/2015, III. ÚS 627/2015) opakovane skonštatoval, že ak všeobecný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nedá

odpovede na zásadné otázky podstatné pre rozhodnutie vo veci a nevysporiada sa so zásadnou argumentáciou sporovej strany, je takéto rozhodnutie nezlučiteľné s ústavne garantovaným právom na súdnu a inú právnu ochranu uvedeným v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“), resp. s právom na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu aj situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojím postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zjavné dôvody toho - ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôľu v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy. Podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie (subsumpcia skutkového stavu pod zvolené právne normy) nastávajú obdobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/4/2017 z 30. januára 2018).

25. Vo vzťahu k dovolaniu žalovaného dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že konanie nie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, ako i súdu prvej inštancie takej intenzity, ktorá by odôvodňovala aplikáciu (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016 a zakladala tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania žalovaného v prejednávanej veci. Totiž z rozhodnutia odvolacieho súdu ako i súdu prvej inštancie vyplýva riadne zistený skutkový stav a aplikácia príslušných právnych predpisov, resp. § 59 a nasl. zákona č. 7/2005 Z. z. Dovolací súd z obsahu s vecou súvisiaceho súdneho spisu zistil, že žalobca sa domáhal určenia neúčinnosti právneho úkonu v zmysle § 59 zákona č. 7/2005 Z. z., keďže dlžník právnym úkonom neodôvodnene zvýhodnil svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom a to počas úpadku dlžníka. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval vyššie uvedené zákonné ustanovenie a žalobe vyhovel. Odvolací súd po tom, ako dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie bol vecne správny, v celom rozsahu sa s ním stotožnil, pričom s poukazom na odvolacie dôvody zdôraznil správnosť napadnutého rozhodnutia a na doplnenie uviedol skutočnosti týkajúce sa právneho posúdenia veci, pritom aplikoval rovnaké ustanovenie zákona ako súd prvej inštancie. Tvrdenie žalovaného, že súd prvej inštancie neuviedol konkrétnu skutkovú podstatu odporovateľnosti podľa § 59 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., a z tohto dôvodu vzhľadom na právne posúdenie veci odvolacím súdom malo prísť k porušeniu ustanovenia § 382 C. s. p., neobstojí. Bolo zjavné, že súdy nižších inštancií pri právnom posúdení veci vychádzali z totožných zákonných ustanovení, a preto neprichádzala do úvahy aplikácia § 382 C. s. p. Preto s ohľadom na uvedené nebol naplnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) C. s. p.

26. Podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy C. s. p., a umožňoval dovolateľovi (žalovanému) zúčastniť sa na úkonoch prvoinštančného a odvolacieho súdu. Postupom odvolacieho súdu nebolo žalovanému znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by to malo za následok porušenie práva na spravodlivý proces.

27. K dovolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila, Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne formuluje náležitosti dovolania. Zmyslom tejto právnej úpravy je vytvoriť v civilnom sporovom konaní procesný filter na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky potrebné atribúty.

28. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje

prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí, konkretizuje a náležite doloží, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016, sp. zn. 3Cdo/52/2017).

29. Pokiaľ dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.) alebo pri riešení ktorej sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§421 ods. 1 písm. a) C. s. p.), tak je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017). C. s. p., v tomto smere zaťažuje argumentačnou povinnosťou dovolateľa, a nie dovolací súd. Právna otázka takto dovolateľom v dovolaní nastolená a nekonkretizovaná, nemá relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p.

30. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa rozumie tak otázka hmotno-právna (ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce a podobne), ako aj otázka procesno-právna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

31. Pokiaľ však v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať vo svojom rozhodnutí dovolací súd, nie je právnu otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p., a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

32. Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi).

33. Ako už dovolací súd uviedol vyššie, právna otázka položená dovolateľom v dovolaní musí byť zásadná pre rozhodnutie vo veci, čo znamená, že od jej vyriešenia záviselo rozhodnutie súdu v spore.

34. Dovolateľom prvá nastolená otázka, či je splnenie záväzku jedného z veriteľov, ak k nemu došlo počas úpadku dlžníka, zvýhodňujúcim právnym úkonom v zmysle § 59 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., aj keď nešlo o peňažnú pohľadávku splatnú až vyhlásením konkurzu, nespĺňala kritérium otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. V predmetnom spore sa žalobca domáhal odporovateľnosti právneho úkonu s poukazom na ustanovenie § 59 zákona č. 7/2005 Z. z., že dlžník právnym úkonom inak neodôvodnene zvýhodnil svojho veriteľa oproti iným veriteľom, keď plnil dlh svojmu veriteľovi, v dôsledku čoho ho zvýhodnil oproti iným svojim veriteľom a to v čase, keď bol v úpadku, t. j. platobne neschopný. Uvedená skutočnosť vyplývala aj z podanej žaloby a v nej uvedenej právnej argumentácii žalobcu. Pritom z ustanovenia § 59 zákona č. 7/2005 Z. z. vyplývajú viaceré skutkové podstaty zvýhodňujúcich právnych úkonov, pričom v odseku 1 ide o nasledovné: 1. právne

úkony, ktorými dlžník úplne alebo sčasti splnil peňažnú pohľadávku inak splatnú až vyhlásením konkurzu, 2. právne úkony, ktorými zabezpečil svoj záväzok neskôr, ako záväzok vznikol, 3. právne úkony, ktorými dohodol úpravu alebo nahradenie svojho záväzku vo svoj neprospech a 4. právne úkony, ktorými inak neodôvodnene zvýhodnil svojho veriteľa oproti iným svojim veriteľom. Z dovolateľom nastolenej otázky bolo zrejmé, že kumuloval dve skutkové podstaty zvýhodňujúcich právnych úkonov, keď sa domnieval, že pre úspešné odporovanie právnomu úkonu dlžníka, ktorým inak neodôvodnene došlo k zvýhodneniu veriteľa oproti iným veriteľom je súčasne potrebné splnenie ďalšej podmienky, a to že išlo o peňažnú pohľadávku splatnú až vyhlásením konkurzu. Z ustanovenia § 59 zákona č. 7/2005 Z. z., však uvedená podmienka nevyplývala. Prítom splnenie záväzku je právnym úkonom ako takým, ku ktorému úspešnému odporovaniu ako zvýhodňujúcemu právnomu úkonu sa s poukazom na § 59 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., nevyžaduje aj splnenie ďalšej podmienky, že išlo o pohľadávku splatnú až vyhlásením konkurzu. Dovolací súd si dovoľuje v tejto súvislosti poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/64/2020, v ktorom boli definované predpoklady pre úspešné odporovanie zvýhodňujúcim právnym úkonom nasledovne: „Aby mohol byť určitý právny úkon dlžníka posúdený ako zvýhodňujúci právny úkon, musí ho dlžník uskutočniť so svojim veriteľom na úkor iných veriteľov, v dôsledku čoho nie je možné uspokojiť v konkurze prihlásené pohľadávky ostatných veriteľov v celom rozsahu. Ďalšou podmienkou je, aby tento právny úkon dlžníka spôsobil jeho úpadok, alebo bol už uskutočnený v čase jeho úpadku. Ak sú tieto predpoklady splnené, je naplnený dôvod pre vyhovieť žalobe správcu so všetkými dôsledkami s tým spojenými (vrátane povinnosti žalovanej strany vydať do konkurznej podstaty prospech získaný neúčinným právnym úkonom od úpadcu).“ Z obsahu s vecou súvisiaceho súdneho spisu bolo zrejmé, že splnenie uvedených predpokladov mali súdy nižších inšancií preukázané a preto dospeli k správnomu právnomu záveru.

35. Ani dovolateľom druhá položená otázka, či možno v konkurze úspešne odporovať právnomu úkonu, ak ním nedošlo k zmenšeniu majetku dlžníka, uvedené kritérium nespĺňa a jej formulácia opomína základné závery rozhodujúce pre právne úvahy odvolacieho (aj prvoinštančného) súdu. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver najvyššieho súdu rozhodujúceho o dovolaní. Dovolací súd má tiež za to, že otázka zmenšenia majetku nebola otázkou právnou, ale otázkou skutkovou, ktorá je výsledkom dokazovania a zisteného skutkového stavu a preto takáto otázka nemohla byť podrobená dovolaciemu prieskumu. V danom prípade sa žalobca domáhal odporovateľnosti zvýhodňujúceho právneho úkonu, pre ktorý je relevantné ukrátenie niektorého z veriteľov na úkor iných veriteľov a nie zmenšenie majetku dlžníka. Opätovne dovolací súd poukazuje na už raz zmienené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/64/2020, a v ňom určené predpoklady pre úspešné odporovanie zvýhodňujúcemu právnomu úkonu dlžníka. Aj s poukazom na uvedené rozhodnutie je zrejma správnosť argumentácie odvolacieho súdu a neprípustnosť dovolania vo vzťahu k dovolateľom nastolenej otázke.

36. S poukazom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného nie je daná podľa ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) C. s. p., dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f) C. s. p.

37. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, veta druhá C. s. p., § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštanície (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

38. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.